

ББК. 74.58-251

П.Я.Вайцяховіч, дацэнт;

В.М.Касцюнін, дацэнт

МЕТОДЫКА І ВЫНІКІ ПРАВЯДЗЕННЯ ДЗЯРЖАўНАГА ЭКЗАМЕНУ ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ

The method of spending state examination on the speciality "Machines and equipment of enterprises constructs materials" is state in the article. Examination is containe two parts - writing and oral.

Пры распрацоўцы metodyкі правядзення дзяржаўнага экзамену па спецыяльнасці "Машыны і абсталяванне прадпрыемстваў будаўнічых матэрыялаў" мы зыходзілі з таго, што ён павінен ад-рознівацца ад звычайнага. На гэтым экзамене студэнт павінен паказаць агульны ўзровень сваёй падрыхтоўкі і перш за ўсё - агульнаінжынернай.

З гэтай мэтай экзамен быў падзелены на дзве часткі - пісьмовую і вусную. Вусны экзамен праводзіцца па звычайнай метoдцы. Праўда, ён крыху пашыраны, у яго ўключаны пытанні з двух спецкурсаў.

За адзін - два дні перад вусным экзаменам праводзіцца пісьмовы. На пісьмовым экзамене студэнту выдаецца білет з дзесяцю пытаннямі. Усе пытанні адносяцца да адной нейкай машыны з агульнага курса механічнага абсталявання. Гэта звычайна драбллка, млын, грохат, змяшальнік, печ. Але пытанні складзены так, што яны ахопліваюць усе асноўныя агульнаінжынерныя дысцыпліны: тэарэтычную механіку, супраціўленне матэрыялаў, гідраўліку, деталі машын і г.д. Напрыклад: "Пакажыце разліковую схему і апішыце паслядоўнасць разліку на трываласць корпуса шаравога млына".

Вялікая частка пытанняў ставіцца так, што на іх у падручніках няма прамых адказаў. Студэнт павінен падумаць, пра-явіць творчае інжынернае мысленне і паказаць агульную эруды-цыю. Гэтыя пытанні заснаваны на тым мінімуме ведаў, які, мы лічым, павінен застацца у студэнта на ўсё жыццё. Мы гэта на-зываем "інжынернай табліцай множання". Напрыклад: формула цэнтрабежнай сілы, умовы трываласці пры сцісканні, згібе і г.д.

Пісьмовы экзамен трацягваецца чатыры гадзіны. Кожнае пы-танне ацэньваецца з дакладнасцю да дзесятай долі бала ад 0 да 0,5. Такім чынам, за дзесяць пытанняў максімальна можна атрымаць пяць балаў. Затым гэты бал складаецца з адзнакай па

вуснаму экзамену і выводзіцца сярэдні бал.

Вопыт правядзення дзяржаўнага экзамену на працягу апошніх чатырох гадоў паказвае, што такая форма найбольш аб'ектыўна вызначае узровень падрыхтоўкі студэнтаў. Асабліва гэта датычыцца пісьмовага экзамену. У сярэднім адзнакі за пісьмовы экзамен былі на адзін бал ніжэйшымі, чым за вусны, і складалі ад 1,6 да 4,5. Прычым, калі студэнт атрымавае менш двух балаў, ён не дапускаецца да вуснага экзамену, пакуль не перапіша пісьмовы.

Акрамя чыста колькаснай адзнакі, мы высветлілі і агульныя недахопы ў падрыхтоўцы. Далёка не ўсе студэнты ведаюць туў „інжынерную табліцу множання“. Яны могуць запомніць формулу на цэлы радок, але не могуць аналізаваць, праявіць творчы падыход. Гэта закамплікаванасць, мабыць, абумоўлена тым, што на агульнаадукацыйных і агульнаінжынерных кафедрах студэнтаў вучаць рашаць задачы па схемах, а калі адрываем іх ад гэтай схемы, дык яны губляюцца. Спецыяльныя кафедры таксама слаба выкарыстоўваюць тэорыю веды, якія студэнты атрымалі на папярэдніх стадыях падрыхтоўкі. Адмоўны ўплыў на узровень падрыхтоўкі аказваюць і парушэнні міжпрадметных сувязей ў цяперашнім вучэбным плане. Таму пры складанні новых вучэбных планаў трэба вельмі уважліва прасачыць, каб не былі парушаны гэтыя сувязі, каб была лагічная паслядоўнасць у вывучэнні дысцыплін. І перавагу, канешне, трэба аддаваць агульнаінжынернай падрыхтоўцы, менавіта там фарміруецца інжынер.

Падрыхтоўка інжынераў-механікаў базіруецца на некалькіх асноўных раздзелах фізікі. Міжпрадметную сувязь можна прасачыць на прыкладзе раздзела „Механіка“. Гэты раздзел пераходзіць у асобны курс „Тэарэтычная механіка“, затым развіваецца ў тэорыю механізмаў і машын і завяршаецца спецкурсам „Механічнае абсталяванне галіны“. Вучэбны план павінен быць складзены так, каб ні ў адным семестры не было перапынку ў вывучэнні і выкарыстанні ведаў па механіцы. Мы на завяршальнай стадыі падрыхтоўкі бачым, што студэнт, які не засвоіў асновы агульнаінжынерных дысцыплін, не можа кваліфікавана сканструяваць новую машыну і, наогул, на наш погляд, не стане сапраўдным інжынерам. Таму, вяртаючыся да вучэбнага плана, мы ўпэўнены, што яго павінны сумесна распрацоўваць вопытныя метафізікі, як з агульнаінжынерных, так і са спецыяльных кафедраў.

Гэта павінен быць сапраўдны метафізічны цэнтр.